

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Ing. JANA MICHLÍKOVÁ

PRACOVNÉ LISTY Z TVORIVEJ DRAMATIKY

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: < Ing. Jana Michlíková >

Kontakt na autora UZ: <ZŠ s MŠ BEŽOVCE
zsbezovce@mail.t-com.sk >

Názov: <Pracovné listy z tvorivej
dramatiky >

Rok vytvorenia: <2014 >

**Oponentský posudok
vypracoval:** PaedDr. Alena Rerková

ISBN 978-80-565-0677-6

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Tretia strana:

Obsah:

Pracovný list č.1- Zoznamujeme sa.....	4
Pracovný list č.2 – Chcem spoznávať'.....	6
Pracovný list č.3 – Priestor rozpráva.....	8
Pracovný list č.4 – Hra so slovom.....	10
Pracovný list č.5 – Slovo, pojem, obraz.....	13
Pracovný list č.6 – Osoby, mesto, zviera, vec.....	17
Pracovný list č.7 – Charakterizácia.....	19
Pracovný list č.8 – Improvizácia.....	22
Pracovný list č.9 – Rozvíjame slovnú zásobu.....	25
Pracovný list č.10 – Reč tela.....	27
Pracovný list č.11 – Rozvíjame tvorivosť.....	28

PRACOVNÝ LIST č.1

Zoznamujeme sa

Meno a priezvisko.....

Trieda

1. Kdekoľvek sa stretnú a spolupracujú ľudia, treba aby sa poznali. Napíšte svoje meno a jednu svoju záľubu. Napríklad: Volám sa Martin a rád hrám futbal.

.....

2. K začiatočnému písmenu svojho mena priradíte niektorú zo svojich vlastností, ktorá začína tou istou hláskou. Napr. Marek M.....milý, Štefánia Š....šťastná

.....

3. Napíš svoje dobré vlastnosti.

.....

4. Napíš svoje zlé vlastnosti.

.....

5. Napíš, aký by si chcel byť.

.....

6. Napíš jednu dobrú vlastnosť svojho kamaráta, ktorá sa ti páči.

.....

7. Napíš jednu zlú vlastnosť svojho kamaráta, ktorá sa ti nepáči.

.....

8. K trom začiatočným písmenám K,L,M utvorte po dve krstné mená a priezviská.

K-.....

L-.....

M-.....

9. Napíš a usporiadaj mená spolužiakov podľa abecedy.

Nataša, Simonka, Klára, Šimon, Peter, Dominik, René, Vierka, Zuzka, Henrieta, Zoltan, Martina,

.....

PRACOVNÝ LIST č.2

Chcem spoznávať

Meno a priezvisko.....

Trieda

1. Pozdrav je prejavom úcty, ale aj nadviazaním kontaktu medzi dvoma alebo viacerými ľuďmi. Priateľský pozdrav pri zoznámení je bránou uzavretia priateľstva. Skúste napísať ako pozdravíme slávneho trénera hokejistov, ktorého chceme požiadať, aby nás prijal do družstva.

.....

2. Napíšte ako sa pozdravia kamaráti, ktorí sa stretnú na ihrisku.

.....

3. Otázka môže byť výzvou k priateľstvu, posolstvom pre druhého, že nás zaujíma on sám ,aj to, čo robí a myslí. Zvláštnym druhom otázky je prosba. Je dôležité, aby sme vedeli milo, skromne poprosiť. Skúste napísať rozhovor kladením otázok súťažiacemu, ktorý sa prihlásil do súťaže X - FACTOR.

.....
.....
.....

4. Napíš tri zázračné slová, ktoré robia zázraky pri vzájomnej komunikácii.

.....

5. Vymyslí a napíš rozhovor v podobe prosby a poďakovania medzi Jankom a predavačkou v obchode.

.....

.....

PRACOVNÝ LIST č.3

Priestor rozpráva

Meno a priezvisko.....

Trieda

1. Hovoríme nielen slovami, ale aj očami, mimikou. Neverbálna komunikácia je spojená s emóciami, prezrádza naše postoje, názory. K neverbálnej komunikácii patria gestá, pohyby, mimika, pohľady očí, voľba vzdialeností.

Keď máš zo stretnutia s kamarátom radosť, ako sa mu pozdravíš?

a/ veselo, s úsmevom a s rozžiarenou tvárou

b/ ľahostajný výraz tváre, pozeráš sa do diaľky

2. Haptika- je reč podania ruky, vzájomného dotyku. Označ správne možnosti:

Ruku podáva vždy najprv:

a/ žena mužovi

b/ starší mladšiemu

c/ nadriadený podriadenému

d/ muž žene

e/ mladší staršiemu

3. Pri pozdrave a podaní ruky môže zostať:

a/ žena sedieť, muž má vstať

b/ muž má sedieť, žena má vstať

4. Napíš, ktorými neverbálnymi pohybmi vyjadruješ radosť, zlosť, nudu.

.....

5. Reč očí sprevádza reč slov. Očný kontakt je veľmi dôležitý:

a/ počas presviedčania

b/ počas klamaní

6. K prejavom neverbálnej komunikácie patria aj pohyby tela spojené s oznamovaním účelu.

Pohybom tela sa zaoberá..... Názov je ukrytý v tajničke.

1. Meniny má 2. augusta.

2. Ženské meno, ktoré má meniny na Štedrý deň.

3. Antonymum k slovu stará.

4. Čo je v triede vpredu?

5. Synonymum k slovu chodíme.

6. Domáce zviera.

7. Dopravný prostriedok.

PRACOVNÝ LIST č. 4

Hra so slovom

Meno a priezvisko.....

Trieda

Tvorenie a vyhľadávanie slov

Tvorenie slov na určený počet stanovených samohlások

1. Utvor 2- 3 -4 slová, z ktorých každé musí obsahovať iba jednu samohlásku

a – á

.....

2. Utvor 2 -3-4 slová, z ktorých každé musí obsahovať iba dve samohlásky

a- á

.....

3. Utvor 2 -3-4 slová, z ktorých každé musí obsahovať tri samohlásky **a-á**

.....

4. Utvor 2-3-4 slová, z ktorých každé musí obsahovať štyri samohlásky **a-á**

.....

Tvorenie slov z daného slova presúvaním – prešmykovaním hlások

1. Z daných slov presúvaním hlások utvor nové slová :

škola –

batohy –

cibuľa –

šepot –

okraj –

Tvorenie nových slov so zmenou jedného písmena v danom slove

1.Vymeň prvú hlásku v slove za inú, aby vzniklo čo najviac nových slov :

- lak -
- latka -
- meč -
- host' -
- para -

2.Vymeň druhú hlásku v slove za inú, aby vzniklo čo najviac nových slov :

- klas -
- vada -
- udica -
- sen -
- hodina -

3.Vymeň tretiu hlásku v slove za inú , aby vzniklo čo najviac nových slov :

- mačka -
- ruda -
- nalej -
- seč -
- vodiť -

Tvorenie slov, v ktorých sa nachádza zhuk spoluhlások

1.Utvor nové slová, v ktorých sa nachádza zhuk troch spoluhlások :

Napr.: abstinent,

.....

2. Utvor nové slová, v ktorých sa nachádza zhuk štyroch spoluhlások :

Napr.: člnkár,

.....

3. Utvor nové slová, v ktorých sa nachádza zhluk šiestich spoluhlások :

Napr.: dvojštvrt'ový,

.....

Tvorenie slov zo samých spoluhlások

Napr.: hrk

Tvorenie slov s rovnakým znením, tvarom i významom odpredu i odzadu –palindrómov

Napr.: bôb.....

Tvorenie slov s rozdielnym znením tvarom i významom odpredu i odzadu

Napr.: dar

Tvorenie slov reťazovkou

Hrou utvorte celú reťaz slov tak, že každé nasledujúce oko reťaze sa tvorí z poslednej slabiky, prípadne z posledného jedného, dvoch, troch, štyroch písmen predchádzajúceho slova.

a/ tvorte: podstatné mená : beh, hlad,

b/ tvorte: akékoľvek slovné druhy : každý, dýcha,

c/ tvorte :podstatné mená a prídavné mená : haluška, škare

PRACOVNÝ LIST č. 5

Slovo, pojem, obraz

Meno a priezvisko.....

Trieda

V texte nájdite meno spisovateľa:

1. Po prehliadke ľadovej jaskyne bol zraz pred dobšinským kultúrnym domom, kde čakal autobus.

2. Až do ubúdajúceho svitu hviezd oslava mala slávnostný priebeh, potom sa už hostia rozchádzali domov.

3. A po ňom sa rozhovoril i Ondrej o výsledkoch z vyšetrovania.

4. Pamätaj si, že bez opakovania si učivo neosvojíš.

5.V Záhorskej nížine za Borským Mikulášom sa pestujú liečivé rastliny.

6.Po diskusii si stal mladý agronóm Paľo Jarun k oválnemu stolu a odpovedal na všetky predložené otázky.

7.V dávnej minulosti kosil mor i celé dediny a mestá, nielen jednotlivo.

8. Ty len robíš a robíš ako robot, to si už ani oddychnúť nemáš kedy?

9. Pretože Peter už viac rász ustúpil, ostatní s tým teraz nesúhlasili.

10. Pri rodnom dome básnika v malom parčíku k účinkujúcim prehovoril starosta obecného úradu.

11. Účastníci stretnutia si rozprávali večer pri svite mesiaca i hviezd o slávnej kapitole našich dejín.

12. Pri páde zo stromu sa zachytil Ondrej o vyčnievajúci konár, a tým si zachránil život.

13. Len čo ozdobia široký vchod, prinesú stoličky.

14. Nízke okienka drevených chalúp každý druhý majiteľ už prerobil na veľké trojdielne okná.

15. S poľutovaním sa díval na ten zástup chudobných ratajov s kývajúcimi a trasúcimi sa rukami.

.

16. Môj spolužiak Ján Kokra ľahko vypočíta aj ťažký príklad z matematiky.

17. Každý obdivuje na tomto kozube krásne umelecké stvárnenie.

18. Potom priložil tú ťažkú dubovú stoličku ku čínskej amfore a posadil sa.

19. Keď absolvuješ túry v Slovenskom raji, bude z teba dobrý turista.

PRACOVNÝ LIST č. 6

Osoba, mesto, zviera, vec

Meno a priezvisko.....

Trieda

1. Z určeného písmena abecedy utvor čo najviac vlastných podstatných mien – názov mesta a k nemu uved' čo najviac vecí – všeobecných podstatných mien začínajúcich sa na to isté písmeno. Napr. Prišiel som k vám z Bardejova (Banskej Bystrice) , a priniesol som vám bryndzu, baterky, banány. Žiak čím viac miest, alebo vecí uvedie, tým viac získava bodov.

.....
.....
.....

2. Predstav si, že si cestovateľ, a cestuješ mestami, v ktorých vykonávaš rôzne činnosti.

Tvojou úlohou je napísať čo najviac miest a činnosti začínajúcich sa na rovnaké písmeno abecedy. Napr. Navštívil som Hurbanovo (Hlohovec) , a hľadal som hoblíky, hral som na harmonike, hubil som hlodavcov. Žiak čím viac miest, alebo vecí uvedie, tým viac získava bodov.

.....
.....

3. Jeden žiak z triedy hlasne odriekava abecedu. Po krátkom čase ho v odriekavaní zastavíme.

On nahlas povie hlásku, po ktorú došiel. Táto hláska má tvoriť začiatok štyroch slov meno – mesto– zviera – vec. Kto prvý napíše všetky štyri slová, zastaví ostatných v písaní a podľa počtu napísaných slov si zapíše body. Za každé ukončené slovo si zapíše bod, ak sa u niekoľkých žiakov vyskytnú tie isté slová, zapíšu si iba pol bodu. Hra pokračuje tak, že abecedu odriekava druhý žiak, a žiaci píšu slová do druhého riadka.

Meno:

Mesto:

Zviera:

Vec:

.....

.....

PRACOVNÝ LIST č. 7

Charakterizácia

Meno a priezvisko.....

Trieda

Charakteristiku poznáme priamu (vymenovanie vlastností postáv) , a nepriamu (vlastnosti sú ukryté v konaní, myšlienkach, názoroch postáv)

1.Určite aj ty máš dobrého priateľa. Hľadaj odpovede na tieto otázky: Ako vyzerá tvoj priateľ? Akú má farbu očí? Akú má farbu vlasov? Aký je vysoký? Akú farbu má rád?

Napiš recept, v ktorom sú všetky prísady, ktoré sú potrebné ,aby vznikol taký priateľ aký je tvoj.

.....

.....

Žabiatko: Ľudmila Podjavorinská

	A mamička, žabka milá,
Keď pršalo, mrholilo,	veľmi sa mu potešila.
žabiatko sa narodilo.	Zavolala zakrátko:
Žabiatko ver silné ani buk,	„ Pod’te, žabky, babky, tetky,
Otvorilo sivé očká,	pod’teže k nám na posedieky,
skríklo: „Mama, kík!“	máme malé žabiatko.

Hneď sa zbehli žabky – babky,
znášajú mu nové hábky,
košielôčky, čepčeky a periny,
i kolísku z trstiny.

Dookola si posadali,
žabiatku sa radovali:
V celej šírej močarine,
nie je také krásne, milé žiadne iné!

Sedia nad ním s škrekom, brekom:
„Akože ho neúrekom,
akože ho nazveme,
čo s ním robiť budeme?“

Dohodli sa s kvikom – kvakom – kvak,
že ho nazvú Žaburiatkom, tak!
Okúpu ho v močarine – kvak!
Povijú ho v šachorine – tak!

Mamička len hlavou kýva,
s láskou v očká sa mu díva:
„ V celej šírej močarine
nie je také krásne, milé žiadne iné! “

Staré žaby prisvedčujú – kvak,
že je veru, že je veru – tak.

1.Charakterizujte hlavnú postavu v básni.

.....

2. Kde žije, čím sa živí, prečo je žaba užitočná?

.....

3.Kedy sa narodilo žabiatko?

.....

4. Čo urobilo žabiatko?

.....

5. Akú kolísku priniesli?

.....

6. Zilustruj jednu slohu uvedenej básne.

PRACOVNÝ LIST č. 8

Improvizácia

Meno a priezvisko.....

Trieda

Improvizácia umožňuje účastníkom meniť deje, objavovať kvantitu a kvalitu rečových schopností, poskytuje možnosť samostatne riešiť situáciu alebo problém.

1. Skús vymyslieť krátku rozprávku podľa zadanej schémy:

(vyber si jednu z možností)

1. Smelý zajko, svet, rodina
2. Myš, dievča, čarovný prútik
3. Chlapec, živá voda, zvieratka

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Akú máš obľúbenú farbu? Napíš krátku farebnú rozprávku, ktorá súvisí s tvojou obľúbenou farbou.

.....
.....
.....
.....
.....

3. Pohrajte sa s uvedenými slovami. Tvorte krátke verše ktoré sa rýmujú. Napíšte rýmy na :

podstatné mená : napr. malina – rastlina, kvet -svet

prídavné mená : pekný – nudný, veselý - nesmelý

slovesá : učí – mučí, spieva - usmieva

.....
.....
.....

4. Z uvedených podstatných mien tvorte vety, pričom zachovajte poradie v akom sú uvedené slová napísané:

ráno – ulica – stĺp – pes – výklad – ľudia – autá – dážď – policajt – sanitka

.....
.....
.....
.....

5. K uvedeným slovným spojeniam skús vymyslieť čo najviac prirovnaní . Jedno slovné spojenie zilustruj. Napr. Usilovný ako včelička.

je rýchly ako, je pekná ako, je pomalý ako, je bystrý ako, je vysoký ako, je lenivý ako, je veľký ako, je teplo ako, je sladký ako, je studený ako, je zima ako

.....
.....
.....
.....
.....

6. Dôkladne si pozrite obrázok a zaznamenajte si, čo sa na obrázku deje. Pripravte si rozprávanie so zaujímavým dejom. Zamerajte sa na detaily (farba, prostredie, činnosť), prípadne môžete domýšľať zvuky, vône. Napíšte, čo sa vám na obrázku páči. Vytvorte krátky príbeh. Súčasťou príbehu bude aj opis niečoho, čo na obrázku vidia.

Vytvorte príbeh:

PRACOVNÝ LIST č. 9

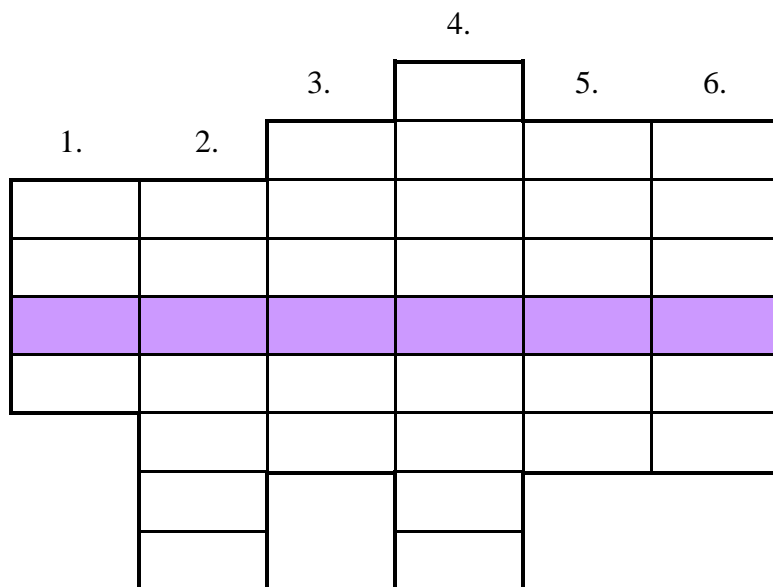
Rozvíjame slovnú zásobu

Meno a priezvisko.....

Trieda

1. Vo vetách vyhľadaj príslovky. Ak ich vložíš do dopĺňovačky, zistíš, o ktorý druh prísloviiek ide:

1. Bol som doma.
2. Chceli sme pristúpiť bližšie.
3. Ďaleko v horách žil kedysi starý mních.
4. Veľký stôl stál uprostred.
5. Vnútri boli priestranné izby.
6. Neodbočujte vpravo!

Vyrieš osemsmerovku:

S	V	Š	A	D	Ň	E
D	L	L	O	B	Á	R
E	M	O	R	A	V	A
D	O	N	V	V	I	O
M	D	D	A	Á	R	N
A	R	Ý	J	H	K	L
E	A	N	P	Š	I	E

Nájdi názvy:

obyvateľ Slovenska

zakrivený štít Tatier

najdlhšia slovenská rieka

hlavné mesto Veľkej Británie

mesto keramiky pri Bratislave

moravská rieka

Riešenie osemsmerovky zostane v nepreškrtnutých písmenách

PRACOVNÝ LIST č. 10

Reč tela

Meno a priezvisko.....

Trieda

Pantomíma je divadelný spôsob vyjadrenia pomocou mimiky a gestikulačných pohybov s prvkami tanca. Všetko je bez použitia hlasu. Herci sa nazývajú mímovia alebo tiež mimikovia.

1. Skúste vymyslieť úlohu pre míma podľa vzoru: Mím futbalista

Naznačuje dokotúľanie lopty, zastaví ju nohou, berie do rúk, skúša jej vhodné nahustenie.

Berie hustilku, dohust'uje loptu, opäť ju vyskúša a hustilku odloží. Potom pohadzuje loptu o zem, kopom ju zdvihne nad hlavu, hlavičkuje, pobehuje za ňou, pristaví ju a položí na bod jedenástky.

Rozbehne sa, kope na bránu, dáva gól, dvíha ruky, teší sa z úspechu a rozbehne sa za spoluhráčom.

Podľa príkladu vymyslíte úlohu : 1. Mím sa vezie autom

2. Mím na vyučovacej hodine

Po vymyslení úloh predved'te úlohy pantomimicky.

PRACOVNÝ LIST č. 11

Rozvíjame tvorivosť

Meno a priezvisko.....

Trieda

1. Na slovo STRIGA napíšte všetko, čo vás napadne, keď sa povie striga.

2. Doplňte slová, aká môže byť striga:

S –

T -

R –

I –

G –

A –

3. Tvorte jednoduché zaklínadlá podľa vzoru: napr. haky, báky,čary, máry

.....

.....

.....

.....

4. Aké meno by ste dali strige? Skúste napísať.

.....

.....

5. Vymyslite krátku rozprávku v ktorej je hlavnou postavou striga.

Klíč správných odpovědí k Pl č. 5

1. Dobšinský
2. Hviezdoslav
3. Ondrejov
4. Ezop
5. Záborský
6. Jarunková
7. Moric
8. Botto
9. Rázus
10. Kukučín
11. Hviezdoslav
12. Ondrejov
13. Dobiáš
14. Chalupka
15. Tajovský
16. Janko Král'
17. Zúbek
18. Kukučín
19. Štúr